

razrednih ljudskih šolah koncem šestega šolskega leta, ako mu le prepusté okolščine i razmere, kolikor mogoče temeljito izdela. Zraven mora pa vsaki učitelj pri vseh predmetih na to paziti, da govori pri poučevanju o vseh teh predmetih učni jezik pravilno i da tako imenovane provincijalizme i lokalizme čisto opusti. V obene mora pa vsak učitelj pri poučevanju maternega jezika strogo se držati ministerskega ukaza 5. aprila 1878, št. 5316.

Kar se tiče računstva, odločilo se je za prvi oddelek nižje skupščine na jednorazrednih ljudskih šolah, da pride učitelj koncem šolskega leta vsaj do 12. številke — »več ni mogoče pri naj boljše volji vzeti«; — v drugem oddelku te skupščine do 50. številke tako, da koncem šestega leta skonča tretjo računico, kajti tretja računica je tako prenarejena, da zadostuje za naj višji oddelek višje skupščine jednorazredne šole.

Pri poučevanju v realijah mora vsak učitelj visoki ministerski ukaz 5. apr. 1878 pred očmi imeti. — Pri vseh družih predmetih naj se poučuje po učnem redu odobrenem po sl. c. kr. deželnem šolskem svétu dné 19. marca 1879, št. 119; samo s tem razločkom, da se v petji na jednorazrednicah poučuje le po sluhu, v telovadbi pa v prostih i rednih vajah.

Pri vseh učnih predmetih mora pa vsak učitelj na deželi ozir jemati na kmečke razmere; i nikoli pozabiti na to, da ima vsaki dan le kmečke otroke pred sabo, katere ima pripravljati za lepi, čistiti kmetijski stan, ki je temelj deželi in državi, vir, iz katerega zajemljejo vsi stanovi svojih životnih moči; on naj pazi na to, da se otroci kmečkemu stanu i domačej hiši ne izneveré, zaradi tega mora pri vseh predmetih učno tvarino prirediti kmečkim razmeram i zahtevam kmečkega staní.

Pri razgovorjanji o šolskih vrtih se je poudarjalo na to, da so šolski vrtovi v resnici »šolski vrtovi« i prave drevesnice v prid i korist cele srenje, zaradi tega bode vsaka šola dobila tudi formular kakti vertni inventar, kamor bode zapisoval vsak učitelj vrtno pripravo i vse kar je napravil i kar zasadil na šolskem vrtu sè svojimi učenci, da se bode mogel potem skazati, kaj je storil tudi za sadjerejo i sploh za kmetijstvo. Konečno je Novomeška i Trebanska lokalna konferencija sklenila, da bi se v imenu obeh konferenciji na slavno c. kr. kmetijsko družbo v Ljubljani prošnja vložila, da bi blagovolila ta družba iz državne subvencije, ki jo je prijala za napravo i vzdržanje šolskih vrtov pri ljudskih šolah »od slav. ministerstva kmetijstva«, nekoliko podariti ljudskim šolam Novomeškega šolskega okraja.

A. Derganc,

c. kr. okr. šol. nadzornik.

Šolski ukazi.

Iz seje c. k. dež. šol. svéta za Kranjsko dné 29. septembra 1881.
Obravnave zastran šolskega poslopja v Logatci, potem pismo (Akt) o razširjenji dvorazredne v trirazredno šolo v Velikem Gabru, posljejo se deželnemu odboru z dotičnim nasvetom.

Razsodilo se je o rekurzu ljudskega učitelja, ker mu ni bila spoznana petletna doklada.

Ljudskega učitelja so deli v stalni pokoj.

Prošnjo učiteljske vdove za povišanje nje milodara so poslali deželnemu odboru.

Razsodili so več prošenj za pregledavanje kazni.

Sklenili so postaviti dvoje učiteljskih služeb v višji plačilni razred. Glavnemu učitelju na c. k. m. učiteljšči so priznali prvo petletno doklado. Stirje učitelji so bili vsled dotičnih predlogov stalno umeščeni.

Poterdili so stalno učitelja na gimnaziji in priznali so mu naslov profesor.

Namestnega učitelja (suplenta) so še pustili v službi.

Razrešenih je bilo več prošenj za nagrado.

Slovstvena naznanila.

„Pervi poduk“. Navod za poučevanje na najnižji stopinji národne šole z ozirom na Razinger-Žumer-jev Abecednik za ljudske šole, sestavil Ivan Lapajne, je ravno kar izšel pri založniku Ig. pl. Kleinmayru & Fedor Bambergu v Ljubljani. Cena mu je 60 kr., s poštnino 5 kr. več.

— V 14. listu letošnjega »Tovariša« smo objavili, da pridejo na svitlo novi mašni napevi »v čast ssv. Cirilu in Metod«, katere je nabral in deloma harmonizoval ali tudi zložil g. P. Angelik Hribar. Ako smo svoje veselje uže takrat izrazili nad izdavo, tembolj moremo danes trditi, da se nismo motili v prijetni nadeji. Zdaj, ko nam je moč govoriti o vrednosti bogate mašne pesmarice, storimo le svojo dolžnost, da delo še jedenkrat po zasluženji prav toplo priporočamo, kajti orgljavci ne najdejo v jednom zvezku skupaj nikjer toliko bogatega repertoara pravemu cerkvenemu duhu primernih napevov nekaj izvernih, nekaj vzetih najboljšim cerkvenim skladateljem, nego v tej zbirki, kar nam bode vsak potrdil, da je le svoje pevske moči nekoliko vpeljal v ta bogati zaklad. Gosp. skladatelj si je s to izdavo veliko zaslugo pridobil v cerkveno-glasbeni literaturi, kajti s tem delom je naprednim orgljavcem in pevovodjem pomagano iz zadrega. Treba jim ni iskati po raznih zbirkah slovenskih napevov cerkvi dostojnih; g. skladatelj tudi zasluži javno priznanje za blagi čin, ker je čisti dohodek odmenil deški ubožnici (asilu), ki je pod vodstvom milosrčnega g. častnega kanonika dr. Gogale. Kdor si torej omisli to delo iz Blaznikove tiskarne za 1 gl. 50 kr. (s poštnino 1 gl. 55 kr.), stori dobro na tri načine, najpred sebi, ker dobi 49 lepih, lahkih, pravilno ubranih in po najboljših načelih harmonizovanih napevov, potem sirotišču, ki je vsestranske podpore vredno in potrebno in poslednjič skladatelju, kateremu bode hitra razprodaja najboljše priznanje za njegovo požrtvovalnost, ki se je v novici pokazala v njegovem najmlajšem delu na svitlo danim pod nadslovom:

26 Tantum ergo ad IV voces inaequales composuit et collegit P. A. Hribar. Cena tem napevom za blagoslov je 75 kr. s poštnino vred in čisti dohodek je namenjen drugemu zavodu, g. Monsg. Jeran-ovi dobrodelni ustanovi, študentovski kuhinji. Kakor je v pred omenjeni zbirki najti več najboljših melodičnih napevov Mohr-ovih, Witt-ovih, Schubiger-jevih in dr., tako je skladatelj tudi v to zbirko sprejel skladbe imenovanih glasbenikov, ter uverstil še druge od Schütke-ga, Böckeler-ja, Schmidt-a in dr. poleg svojih 12 izvernih kompozicij. Naj bi pevovodji cerkvenih zborov hitro posegli po tem ličnem delu, ki se tudi odlikuje po dovolj melodičnih in lepo, a ne težko harmonizovanih napevih, da bode g. skladatelj spodbuden nadaljeval zbirati in zlagati še druge cerkvene pesni za razne in posebne praznike, kakor jih nahajamo v ranjkega Rihar-ja obširnih zbirkah.